Technische Vragen

Programmabegroting 2027 – 2030

Indiener(s): Guus Bakker

Om de Programmabegroting 2027–2030 en het aansluitende Collegewerkprogramma 2026–2030 van de gemeente Westland kritisch te toetsen vanuit het perspectief van **50PLUS Westland**, zijn 30 inhoudelijke begrotingsvragen opgesteld.

De Programmabegroting is getoetst aan de 10 speerpunten van **50PLUS Westland**:

1. Sterke dorpen met een eigen identiteit en leefbare dorpskernen
2. Voorzieningen dichtbij huis: winkels, zorg, ontmoetingsplekken en dienstverlening in elke kern
3. Een gemeente die luistert: echte inspraak, duidelijke communicatie en betrokken bestuur
4. Wonen voor elke levensfase: levensloopbestendige woningen, doorstroming en passend aanbod
5. Langer zelfstandig wonen met zorg, ondersteuning en ontmoeting in de buurt
6. Goede bereikbaarheid en vervoer tussen kernen en steden, ook voor minder mobiele inwoners
7. Zorg en welzijn als basisvoorziening, dichtbij en toegankelijk
8. Veilige wijken door zichtbare politie en BOA's, en gerichte aanpak van overlast en criminaliteit
9. Economische groei in balans met leefbaarheid, ruimte voor vrijwillig doorwerken door ouderen
10. Bestaanszekerheid, AOW en pensioen beschermen

De vragen zijn opgebouwd volgens de structuur van gemeentelijke begrotingshoofdstukken en programmadoelen.

Voorvraag: Algemene Technische vraag

In de Programmabegroting 2027–2030 worden ouderen onder meer genoemd in relatie tot de vergrijzing, de WMO en passende huisvesting. Kan het college aangeven in welke programma's en beleidsdoelstellingen ouderen expliciet als doelgroep zijn opgenomen en welke concrete activiteiten, structurele en incidentele budgetten en prestatie-indicatoren hieraan zijn gekoppeld voor de jaren 2027 tot en met 2030? Kan het college daarbij inzichtelijk maken in hoeverre de effecten van het gemeentelijk beleid voor ouderen afzonderlijk worden gemonitord en gerapporteerd? Indien deze gegevens niet afzonderlijk beschikbaar zijn, kan het college dit dan aangeven?

Programma 0: Bestuur en Dienstverlening

1. **Digitale toegankelijkheid (algemeen blz. 14 transparantie, blz 19 digitale toegankelijke gemeente):** Welk budgettair aandeel binnen de ICT-investeringen is specifiek geoormerkt voor de technische optimalisatie van de gemeentelijke website om te voldoen aan de strengste WCAG-toegankelijkheidsnormen voor visueel en digitaal beperkte ouderen?

2. **Fysieke balies (blz. 19 toegankelijkheid):**
   Hoeveel formatieplaatsen (fte) zijn er in de jaren 2026 en 2027 structureel begroot voor de instandhouding van de fysieke publieksbalies (eventueel op te zetten in onze woonkernen) afgezet tegen de trends van centralisatie en digitalisering?

3. **Klachtenafhandeling (blz. 24 Externe inhuur en blz. 30 Wmo):**
   Is er een streeftijd (KPI) gekoppeld aan de afhandeling van WMO-gerelateerde formele bezwaarschriften en hoe is de eventuele inhuur van extra juridische capaciteit hiervoor financieel afgedekt?

4. **Digitale uitsluiting (Blz. 19 Digitale inclusieve gemeente):**
   Welk bedrag is in deze begroting uitgetrokken voor ouderen die niet digitaal vaardig zijn, ongewijzigd fysiek en telefonisch terecht kunnen bij de gemeentelijke balies zonder lange wachttijden?

5. **Loket voor laagdrempelige service (blz. 19 toegankelijke informatie):**
   Is er binnen het budget voor burgerzaken ruimte vrijgemaakt voor een loket c.q. een specifieke ambtenaar waar ouderen laagdrempelig klachten en vragen kunnen indienen over complexe procedures?

Programma 1: Veiligheid

6. **Investeringen cameratoezicht (algemene vraag blz. 48 Openbare orde en Veiligheid):**
   Welke kapitaallasten zijn opgenomen voor de uitbreiding of vervanging van fysieke camera-infrastructuur ter bestrijding van babbeltrucs en ouderenoverlast in de winkelgebieden van de dorpskernen?

7. **Veilig wonen (Keurmerk) (blz. 47 algemene vraag Westlands Veiligheidsbeleid):**
   Welk technisch of financieel instrumentarium stelt de gemeente in de begroting beschikbaar om bestaande ouderenhuisvesting bouwkundig op te waarderen naar de normen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen?

8. **Veiligheidsgevoel op straat (blz. 41 en 42 veilige leefomgeving):**
   Hoeveel extra budget wordt er uitgetrokken voor fysiek toezicht (handhaving/BOA's) in de wijken rondom ouderencomplexen, in parken winkelcentra om de straatveiligheid te vergroten?

Programma 2: Verkeer, Vervoer en Water

9. **Doelgroepenvervoer/Regiotaxi (algemene vraag over bereikbaarheid bevorderen (blz. 51):**
   Welke contractuele prijsstijgingen en volumeontwikkelingen zijn gecalculeerd voor de uitvoering van het aanvullend openbaar vervoer (Regiotaxi) in de periode 2027–2030?

10. **Verkeersveiligheid infrastructureel (blz. 51 een functionele en kwalitatieve infrastructuur):**
    Welke concrete budgetten zijn vrijgemaakt voor het wegnemen van infrastructurele blackspots (onveilige oversteekplaatsen en fietspaden met hoge stoepranden) die risicovol zijn voor ouderen, scootmobielgebruikers en andere mensen die slecht ter been zijn?

11. **Seniorvriendelijke infrastructuur (idem – verdiepingsvraag):**
    Wordt er bij investeringen in herbestrating en wegonderhoud extra budget gereserveerd voor het drempelvrij maken van trottoirs, veilige oversteekplaatsen en voldoende zitbankjes?

Programma 3: Economie

12. **Kostenstijging Afvalstoffenheffing blz. 152 afvalstoffenheffing):**
    De afvalstoffenheffing stijgt stevig. Is er een bedrag gereserveerd, en welk bedrag is dat voor Westland concreet, voor een kwijtscheldingsregeling voor minima-ouderen?

13. **Arbeidsparticipatie ouderen (blz. 58. Een bloeiende arbeidsmarkt en impact Economie):**
    Hoeveel budget uit het economische programma wordt ingezet voor de omscholing en re-integratie van Westlandse 50-plussers die hun baan in de (glastuin)bouw zijn kwijtgeraakt, c.q. voor ouderen die graag in het arbeidsproces blijven participeren?

Programma 4 en 5: Onderwijs, Cultuur en Recreatie

14. **Toegankelijkheid en sportdeelname ouderen (blz 80 – meer inwoners die regelmatig sporten):**
    Welke investeringsbudgetten zijn binnen de post 'sportaccommodaties' geoormerkt voor de fysieke aanpassing van kleedkamers en sportvelden (bijvoorbeeld drempelvrije toegang en aangepast sanitair) voor minder mobiele sporters? Hoeveel van het budget voor sport en sportaccommodaties is daarnaast ingeruimd voor beweging en sporten voor ouderen, zeker gezien de vergrote inzet op preventie? Kan het college aangeven welke bedragen hiervoor in de jaren 2027 tot en met 2030 beschikbaar zijn en welke concrete activiteiten hiermee worden gefinancierd?

15. **Beweeglinten in de buitenruimte** (**blz 80 – meer inwoners die regelmatig bewegen):**
    Welke kapitaalbudgetten zijn binnen de openbare ruimte gereserveerd voor het aanleggen en technisch onderhouden van specifieke seniorvriendelijke 'beweegroutes' en valpreventieparcoursen?

Programma 6: Sociaal Domein

16. **Eenzaamheidsbestrijding (blz. 102 algemeen):**
    Welk concreet budgettair beslag legt de lokale aanpak tegen eenzaamheid onder ouderen, en hoe worden hiermee de wijkcentra en huiskamerprojecten ondersteund?

17. **Mantelzorgondersteuning (blz 102 algemeen):**
    Hoeveel financiële en praktische ondersteuning (respijtzorg) is er in de begroting opgenomen om overbelasting van oudere mantelzorgers te voorkomen?

18. **WMO-wachtlijsten (blz. 102 beheersbaarheid wachttijden):**
    Welke maatregelen en budgettaire reserveringen worden er getroffen om de wachtlijsten voor WMO-indicaties (zoals huishoudelijke hulp en woningaanpassingen) drastisch te verkorten?

19. **Voorziening indexering WMO (blz. 106 wat mag het kosten?):**
    Met welk accres/indexatiepercentage is rekening gehouden bij de structurele budgetten voor WMO-maatwerkvoorzieningen (zoals huishoudelijke hulp en hulpmiddelen) om de stijgende loon- en materiaalkosten op te vangen?

20. **Financiële vertaling van preventie binnen zorg en WMO(blz. 106 wat mag het kosten algemeen?):**
    In de Programmabegroting wordt ingezet op preventie, vroegsignalering en het versterken van algemene voorzieningen om zwaardere vormen van ondersteuning waar mogelijk te voorkomen. Waar is deze verschuiving naar meer inzet op preventie in de zorg en binnen de WMO financieel terug te zien in de begroting? Kan het college aangeven welke budgetten voor preventieve activiteiten zijn opgenomen voor de jaren 2027 tot en met 2030, welke bedragen structureel en welke incidenteel beschikbaar zijn en hoe deze budgetten zich verhouden tot de uitgaven voor individuele maatwerkvoorzieningen? Kan het college tevens aangeven hoe de resultaten van deze preventieve inzet worden gemeten en hoe wordt vastgesteld of deze inzet leidt tot minder of minder zware zorgvragen?

21. **Budget Maatschappelijke en vrouwenopvang (Pagina 106):**
    Op pagina 106 van de Programmabegroting 2027–2030 staat bij maatschappelijke en vrouwenopvang voor het jaar 2027 een negatief bedrag van € 18.000. Hoe moet dit negatieve bedrag worden geïnterpreteerd en waardoor ontstaat deze negatieve begrotingspost? Betreft het een vermindering van de geraamde uitgaven, een verschuiving van middelen naar een andere begrotingspost of een andere financiële mutatie? Kan het college aangeven welke gevolgen dit bedrag heeft voor het beschikbare budget en de uitvoering van de maatschappelijke en vrouwenopvang in 2027 en de daaropvolgende jaren?

22. **Re-integratievoorzieningen (Pagina 104):**
    Op pagina 104 van de Programmabegroting 2027–2030 staat bij de prestatie-indicator 'Lopende re-integratievoorzieningen' dat het aantal voorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar in Westland 67,8 bedraagt, tegenover 217,8 landelijk. Wat verklaart dit verschil? Betekent dit dat er in Westland relatief minder re-integratievoorzieningen beschikbaar zijn, of wordt dit verschil veroorzaakt door de wijze waarop de voorzieningen worden geregistreerd, georganiseerd of ingezet? Kan het college aangeven hoe Westland zich op dit punt verhoudt tot vergelijkbare gemeenten en welke maatregelen worden genomen als blijkt dat het aantal voorzieningen onvoldoende is?

Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

23. **Klimaatadaptatie en hittestress (blz. 131 hittestress):**
    Bij het vergroenen van de buitenruimte. Welk bedrag wordt er specifiek vrijgemaakt om versteende wijken met veel ouderenwoningen (hittestress) in de zomer tegen te gaan?

Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

24. **Ouderenwoningen (algemeen):**
    De begroting spreekt van gemiddeld 700 nieuwe woningen per jaar. Welk exact percentage hiervan is hard gereserveerd voor levensloopbestendige woningen, knarrenhofjes en ouderenflats?

25. **Doorstroming op de woningmarkt (blz 144 vergrijzing levert wijzigende woningvraag op):**
    Welke financiële prikkels of 'verhuiscoaches' worden er vanuit de begroting gefaciliteerd om ouderen te helpen doorstromen van een grote eengezinswoning naar een passende flat, zodat er gezinswoningen vrijkomen?

26. **Stijging woonlasten (algemeen):**
    Hoe verhoudt de stijging van gemeentelijke belastingen en de afvalstoffenheffing zich tot de koopkracht van Westlandse AOW-gerechtigden met een klein aanvullend pensioen?

Middelen en Financiën

27. **Warmtetransitie betaalbaarheid (blz 166. algemeen Economie en weerstandsvermogen):**
    Welke financiële garanties of risicoreserveringen zijn in de begroting opgenomen om de onrendabele top bij de verplichte aansluiting van oudere corporatiewoningen op het warmtenet op te vangen?

28. **Lokale detailhandel (blz. 157 baten lasten leges):**
    Welke economische stimuleringsbudgetten zijn geoormerkt voor het vitaal houden van de fysieke detailhandel (dagelijkse boodschappen) in de kleinere dorpskernen, ter voorkoming van 'woestijnvorming' op het gebied van basisvoorzieningen?

29. **Investeringen vs. Lastendruk(algemene vraag economie breed):**

    Hoe waarborgt deze meerjarenbegroting financieel, en met wat voor bedragen dat grote infrastructurele projecten (zoals Flora Campus of De Naald) de algemene middelen niet zo ver uitputten dat er de komende jaren bezuinigd moet worden op welzijn en zorg?